

Jaarstukken 2024

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid Venlo e.o.

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 10-2-2025

JAARSTUKKEN
2024
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

WAA Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 2024	5
1.1 Programmaverantwoording	11
1.1.1 Doelstelling van WAA	11
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	11
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur	11
1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	13
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw	13
1.1.6 Programma sociale werkvoorziening	14
1.1.6.1 Algemeen	14
1.1.6.2 Sociaal beleid	15
1.1.6.3 Financieel beleid	17
1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	17
1.1.6.5 Wet open Overheid	17
1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	18
1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	20
1.2 Paragrafen	21
1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	21
1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie	21
1.2.1.2 Risico's in de uitvoering van de Wsw	24
1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	25
1.2.3 Financiering	25
1.2.4 Verbonden partijen	27
1.2.5 Grondbeleid	28
1.2.6 Bedrijfsvoering	28
1.2.6.1 Algemeen	28
1.2.6.2 Rechtmatigheid	28
1.2.6.3 De oorlogen in Oekraïne en het Midden Oosten	29
2. Jaarrekening 2024	31
2.1 Balans per 31 december	32
2.2 Overzicht van baten en lasten	34
2.3 Toelichtingen	35
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	35
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024	36
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	39
2.3.4 Taakvelden	43
2.3.4.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden	43
2.3.4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten	43
2.3.5 Overige gegevens	44
2.3.5.1 Gebeurtenissen na balansdatum	44
2.3.6 Rechtmatigheidsverantwoording	44
3. Bijlagen	46
3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht	46
3.2 SiSa	47
3.3 Kengetallen	47
3.4 Overzicht verdeling DVO vergoeding gemeenten 2024	48
3.5 Voorstel resultaatbestemming	48
3.6 Controleverklaring	49

1. Jaarverslag 2024

Voor u ligt de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap of WAA). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Na 2023 heeft ook het jaar 2024 onveranderd wereldwijd grotendeels in het teken gestaan van geopolitieke en economische onzekerheden. De gevolgen hiervan zijn ook in 2024 en 2025 nog steeds dagelijks tastbaar en voelbaar, ook voor de medewerkers van en bij de organisatie WAA. Want ondanks (deels eenmalige) forse CAO-loonstijgingen en aanvullende overheidsmaatregelen (o.a. een eenmalige verhoging van het minimumloon in 2023 met ruim 10% en een energiecompensatiefonds e.d.), is en blijft het structureel moeilijk voor een groot deel van de bevolking en zeker ook voor een deel van onze medewerkers om rond te komen. Ook voor bedrijven is en blijft het een lastige periode; blijvend hoge en deels onverwachte loon- en prijsstijgingen, in combinatie met soms nog forse coronaschulden die terugbetaald moeten worden, een economie die na de opleving in 2023, vanaf 2024 toch langzaam te lijden heeft onder al deze zaken en langzaam maar gestaag afkoelt én een oververhitte arbeidsmarkt door de oplopende vergrijzing. Dit zijn én blijven ook voor 2025 grote (operationele en financiële) uitdagingen voor bedrijven. Zeker omdat de hele huidige situatie meer en meer "het nieuwe normaal" wordt, waar iedereen mee te dealen heeft.

Een nieuwe werkelijkheid, die niet alleen bedreigingen maar ook nadrukkelijk kansen biedt; maatschappelijke druk en de toenemende vergrijzing en oplopende tekorten op de arbeidsmarkt zorgen ervoor dat bedrijven meer en meer open staan voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en dat Inclusiviteit steeds meer op de directietafel komt. Hierdoor ontstaan er voor WAA meer kansen en mogelijkheden om meer mensen met een arbeidsbeperking duurzaam te plaatsen in een reguliere arbeidsomgeving. Vanaf 2023 is WAA Groep nv als Wsw uitvoeringsorganisatie voor, door en namens het Schap, zich hiervoor meer en meer in de bedrijvenmarkt van Venlo en omstreken breder aan het positioneren om als dé verbindende organisatie voor deze doelgroep de nieuwe kansen optimaal te kunnen benutten. Hiermede investeert WAA Groep in nieuwe plaatsingsmogelijkheden en daarmee continuïteit van Wsw dienstverlening door WAA groep nv voor het Schap.

Echter, meer en meer wordt ook duidelijk dat verdergaande automatisering, robotisering en inzet van AI bij bedrijven zorgt voor een afname van meer basic (productie)werk. Dit in combinatie met het oplopen van de leeftijd en de mate van (arbeids)handicap voor de Wsw doelgroep, waardoor meer en meer Wsw'ers aangewezen zijn op meer beschutte werkplekken, zorgt ervoor dat bestaande externe Wsw plaatsingen meer en meer zowel financieel als operationeel onder druk komen te staan. Langzaam lijkt het erop dat grenzen hierbij in zicht te komen. Nadrukkelijk iets dat bij de periodieke bestuurlijke herijking van de WAA koers een punt van aandacht is.

Vanaf medio 2024 is er een extra uitdaging bijgekomen. Meer en meer raakt de opkomende crisis in de automotive industrie in buurland Duitsland ook onze logistieke hotspot regio Venlo. Met name deze sector ziet hierdoor meer en meer werk verdampen en anticipeert hierop door mensen en middelen in rap tempo af te schalen. Dit zet ook druk op de werkgelegenheid in deze belangrijke sector voor de WAA doelgroep. En alhoewel dit niet direct de bedrijfsvoering van het Schap raakt, is dit wel indirect van groot belang. Immers staat de uitvoering van de Wsw overall primair voor passende plaatsingen en werkgelegenheid voor de Wsw doelgroep.

Vanaf 1-1-2023 is het Schap een Wsw-regiecentrum en een opdrachtgever voor de uitvoering van de Wsw voor, door en namens deelnemende gemeenten. Om een vergelijking tussen de resultaten voor en na 2023 passend te maken, zijn, daar waar noodzakelijk, vergelijkende cijfers uit voorgaande jaren aangepast naar de nieuwe setting.

Qua bedrijfsvoering, bestuurlijke uitgangspunten en doelstellingen is 2024 een jaar geweest voor het Schap van uitdagingen maar ook van "steady as it goes". Evenals in voorgaande jaren heeft ook het jaar 2024 voor WAA in het teken gestaan van consistent verder doorgaan op de huidige koers. Iets dat, ceterus paribus, ook voor 2025 en volgende jaren de richting is en blijft.

Inleiding

- ***Strategie, koers, organisatie en operatie WAA overall***

Strategische koers WAA en Participatiewet

Deze jaarrekening 2024 is, in lijn met de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, onveranderd opgesteld o.b.v. going concern en qua visie en missie en Bestuurlijke uitgangspunten opgesteld in lijn met de nog steeds van toepassing en actueel zijnde strategische koers van het Schap zoals die in 2014 is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocumenten "Samen Anders!" resp. "Samen Verder!".

Omdat de WSW vanaf 2015 geen instroom meer kent, bevindt WAA zich vanaf 2015 al in een permanente krimp situatie. Een situatie die vanaf 2018 verder is versneld doordat het Schap WAA Venlo e.o. (en in haar verlengde WAA groep nv) vanaf 1-1-2018 ook niet meer financieel noch inhoudelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WSW resp. het materiële werkgeverschap voor het beschutte deel van de Wsw-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener voor dit deel van de WSW doelgroep.

De krimp situatie is zonder maatregelen vanzelfsprekend meer en meer een issue voor de toekomst van WAA. Door de verder gaande en zelfs jaarlijks versnelde krimp als gevolg van meer uitstroom dan verwacht, reduceert namelijk jaarlijks het draagvlak onder de organisatie. Going concern en zonder maatregelen, zou het verlies aan economy of scale jaarlijks meer en meer in de financiële maar ook operationele resultaten zichtbaar worden. WAA en haar gemeenten waren derhalve al vanaf 2016 aan de slag om een te grote afbouw van de organisatie en nieuwe toekomstige (hoge) frictiekosten te voorkomen. Dit om enerzijds de kwalitatieve dienstverlening voor de Wsw ook voor komende jaren te kunnen waarborgen en te blijven voldoen aan alle (wettelijke) eisen die de wet stelt aan de uitvoering Wsw, maar ook om de mogelijkheden die WAA nu biedt voor haar én ook mogelijk straks andere doelgroepen, die nu nog deels aan de kant staan, voor de gemeenten te behouden en aan de maat te houden. Een proces met vallen en opstaan dat met het in 2020 opgestarte laatste project hiervoor zijnde "Samen Verder!" geresulteerd heeft in een geheel nieuwe organisatorische setting en nieuwe bestuurlijke afspraken voor de uitvoering van de Wsw vanaf 1-1-2023;

Per 1-1-2023 heeft de gemeente Venlo de volledige deelneming in WAA Groep nv van het Schap overgenomen middels een 100% koop van alle aandelen die het Schap houdt in WAA groep nv. Hierbij zijn ook nieuwe operationele en financiële afspraken gemaakt tussen alle participanten die bij de uitvoering van de Wsw in de Regio Venlo e.o. betrokken zijn.

In de nieuwe setting vanaf 2023 blijft het huidige samenwerkingsverband in het Schap voor de uitvoering van de Wsw in het gebied Venlo en omstreken behouden voor de deelnemende gemeenten en blijft er sprake van gezamenlijk regie, aansturing en toezicht voor de Wsw. Tevens wordt zo de eerder beoogde integratie van Wsw en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud gegeven én is er een duurzame oplossing voor het ceterus paribus bij WAA groep nv oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de Wsw. Het concreet vorm en inhoud geven aan de integratie van WAA Groep nv en Team Werk van het sociale domein van de Gemeente Venlo én van meerdere en bredere doelgroepen uit de Participatiewet plaatsen in een zo regulier mogelijke werkomgeving, is binnen WAA Groep nv een proces dat vanaf 2023 stap voor stap wordt opgepakt. Dit proces is niet direct maar natuurlijk wel indirect van groot belang voor het Schap, omdat hiermede een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de continuïteit van WAA groep nv als Wsw uitvoeringspartner. Hiermee wordt een volgende stap gezet naar een nieuwe toekomst voor het Schap en WAA groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen. Maar ook een proces dat zowel het Schap, WAA Groep nv en haar betrokken gemeenten onveranderd met verve en met vertrouwen verder oppakken! Steeds met oog en oor en mét en ook vóór de mensen die op haar overall zijn aangewezen voor een passende werkplek.

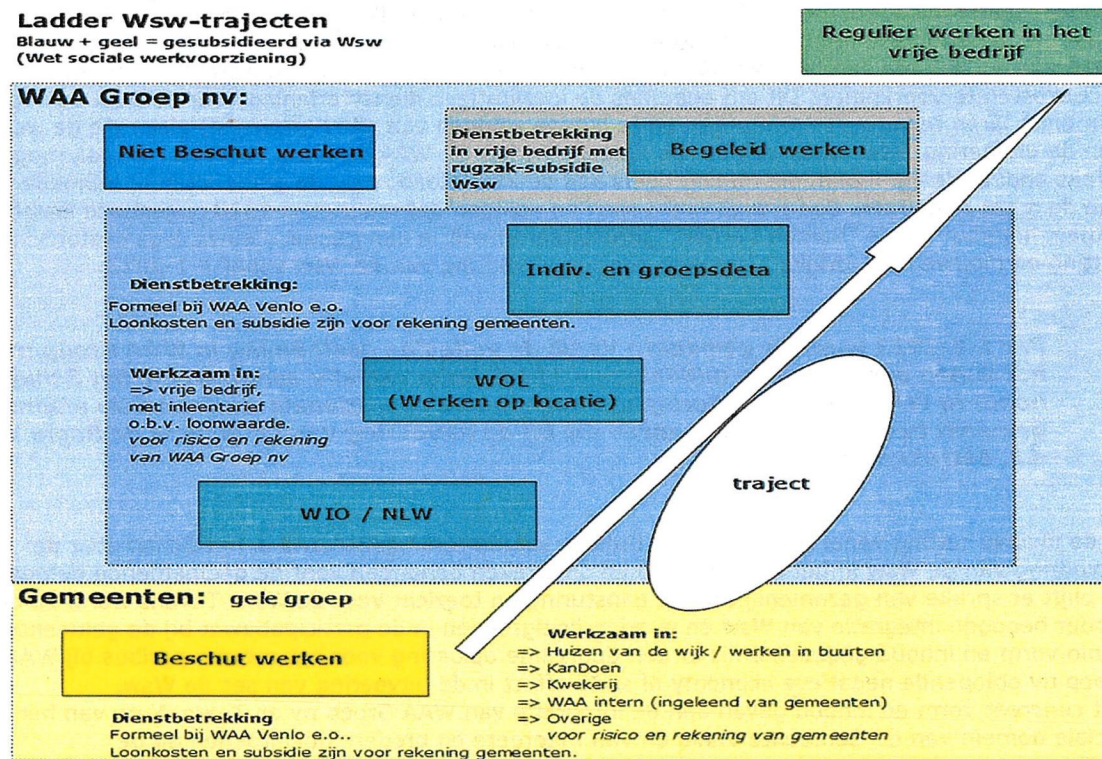
Bestuurlijke structuur t.b.v. uitvoering Wsw vanaf 2023

Het Schap was en blijft ook vanaf 2023 voor, door en namens haar deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor regie en toezicht op en het vorm en inhoud geven aan de uitvoering van sec de Wsw. Het Schap heeft de concrete begeleiding en plaatsing van haar niet beschutte Wsw-medewerkers na 1-1-2023 onveranderd volledig neergelegd bij WAA groep nv. WAA groep nv zal blijven fungeren als een zelfstandige uitvoeringsorganisatie, maar vanaf 1-1-2023 volledig onder de vlag en voor risico en rekening van de gemeente Venlo. Primair voor de uitvoering van de Wsw, maar meer en meer ook voor andere personen passende binnen de doelgroep uit de Participatiewet.

De rol van het Schap is daarmee definitief veranderd; van een breed uitvoerend en risicodragend Shared Service Centre voor de integrale aansturing én uitvoering van de Wsw t/m 2022, naar een kleine publiekrechtelijke samenwerking van gemeenten en een organisatie die gezamenlijk namens haar deelnemende gemeenten de Wsw administratie inkoop bij WAA Groep nv, regie voert en toezicht houdt op de uitvoering van sec de Wsw regeling vanaf 2023. Het Schap heeft dan ook vanuit haar nieuwe rol en beperktere andere verantwoordelijkheden vanzelfsprekend ook een beperktere exploitatie hebben vanaf 2023.

• Operationeel

Met het doorvoeren van het strategische veranderplan 'Samen Verder!' per 1-1-2023, zijn, naast de organisatorische en bestuurlijke, ook de toekomstige financiële verhoudingen en kasstromen voor alle betrokken partijen per 1-1-2023 gewijzigd (zie onderstaande schema).

Vanaf 1-1-2023 zijn de deelnemende gemeenten direct zélf financieel en volledig verantwoordelijk voor het totale subsidieresultaat Wsw (= werkgeverskosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage Wsw c.a.), en dan niet alleen zoals t/m 2022 voor sec de Beschutte Groep Wsw, maar vanaf 1-1-2023 voor de zgn. Gele (Beschutte) én Blauwe (niet Beschutte) Groep Wsw. Vanaf 1-1-2023 is WAA Groep nv, en indirect daarmee de gemeente Venlo als nieuwe 100% eigenaar hiervan, en dus niet meer het Schap, volledig verantwoordelijk zijn voor het operationele resultaat dat voortvloeit uit de plaatsing en begeleiding van Niet Beschutte Wsw-medewerkers.

De beweging van WAA vanaf 2014 t/m 2022, zijnde een continue doorlopende krimp van de Wsw en in haar verlengde de eigen organisatie, loopt in 2024 en ceterus paribus ook in 2025 e.v. door. Ook de inhoudelijke transformatie van WAA Groep nv van een meervoudig MKB productiebedrijf voor de SW naar een breed duurzaam sociaal detacheringsbedrijf vanaf 2015 blijft ook in de komende jaren onverminderd nog gepaard gaan met transitie- en frictiekosten. Vanaf 2015 zijn hiervoor middelen gereserveerd. Deze middelen zijn en blijven ook vanaf 2024 bij het Schap gealloceerd in een bestemmingsreserve maar worden in zijn geheel en volledig tot maximaal het gereserveerde bedrag beschikbaar gesteld ter dekking van frictiekosten uit dien hoofde bij WAA groep nv. De frictiekosten worden aldaar maandelijks opgemaakt en bij het Schap in rekening gebracht en aldaar gematched met de onttrekkingen aan de reserve. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze reserve herijkt op basis van alle aangegane en lopende verplichtingen. Tekorten in het fonds worden per ommekeer aangevuld en overschotten worden prudent en geconditioneerd afgebouwd ten gunste van de reguliere exploitatie. Dit uit hoofde van voorzichtigheid. Het beleid van WAA is erop gericht, door middel van actief en preventief sturen op output en actief beheer van deze verplichtingen, het beslag op deze gereserveerde frictiemiddelen steeds te minimaliseren. Iets dat tot en met 2024 jaarlijks succesvol is geweest.

De huidige structuur en koers van het Schap WAA blijft ook in de nieuwe situatie na 1-1-2023 onveranderd en going concern. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

- **Sociaal**

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2024 op sociaal gebied eenieder die is aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw binnen de gestelde kaders en taakstellingen zoveel mogelijk geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke duurzame werkplek naar waarde. Eind 2024 is, idem als in 2023, ruim 90% van de SW-populatie passend en duurzaam geplaatst. Het restant is, gelet op de beperkingen bij zowel vraag als aanbod van/naar duurzaam passend werk, (nog) niet geplaatst of in afwachting van een andere werkplek. Het reduceren van de mismatch tussen vraag en aanbod van passende werkplekken tot nihil is en blijft dé uitdaging voor de volgende jaren. Zeker gin het licht van de verdergaande vergrijzing en oplopende mate van handicap van de populatie. Een uitdaging die WAA graag en vol overgave oppakt!

De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2024 wederom, door het sluiten van de regeling en hierdoor wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015, maar ook door natuurlijk verloop weer verder gedaald: Wsw arbeidsjaren van 775 op 1-1-2016 naar 483 per eind 2024. Een krimp van 38% in slechts 10 jaar! En een krimp die komende jaren naar verwachting versneld doorzet door de vergrijzende bezetting waardoor meer mensen uitstromen naar pensioen, meer en meer vroegtijdige overlijdensgevallen aan de orde zijn en omdat voor meer mensen de handicap steeds meer een (te) grote beperking wordt voor verdere deelname in het arbeidsproces.

De actieve Wsw-bezetting zal komende jaren derhalve vermoedelijk versneld verder dalen o.a. door voorgenoemde oorzaken, maar zal eveneens verder versneld dalen doordat in de nieuwe CAO Wsw vanaf 2022 een uitbreiding heeft plaatsgevonden van RVU- en andere vroegpensioenregelingen. Hiermee vaart de Wsw arbeidsrechtelijk een koers die recht ingaat tegen de gangbare maatschappelijke beweging die inzet op steeds langer doorwerken maar die op een menselijke schaal wel aansluit op de behoefte van deze specifieke doelgroep. Vanaf 2024 wordt een verdere afname van de actieve SW-populatie met gemiddeld 30 tot 35 arbeidsjaren per jaar verwacht. Waarmee de krimp dan een jaarlijks percentage van tussen de 6% en 8% per jaar zal bereiken. Waarvan acte!

In lijn met de krimp van de Wsw is de eigen WAA-organisatie tot en met 2023 hierop aangepast, voor zover passend binnen de kaders en met inachtneming van een minimumniveau van dienstverlening voor al haar participanten. Vanaf 2024 zal dit ceterus paribus blijven gebeuren totdat duidelijk is hoe, wat en waar de beoogde integratie met het Sociale domein van de Gemeente Venlo in combinatie met het uitbreiden van de doelgroepen vorm en inhoud gaan krijgen en welke stappen hierbij concreet gezet kunnen en moeten worden in de komende jaren.

- **Financieel**

Reguliere bedrijfsvoering 2024

Vanaf 1-1-2023 zijn, met uitvoering geven aan de nieuwe strategische, operationele en financiële afspraken onder Samen Verder! en afgerond met de verkoop van haar deelneming WAA groep nv aan de gemeente Venlo, de gemeenten zelf financieel volledig verantwoordelijk voor alle kosten die voortvloeien uit het materieel werkgeverschap voor vanaf dan de totale Wsw populatie. Het Schap is dan vanaf 1-1-2023 ook in zijn geheel niet meer primair eindverantwoordelijk voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor de gehele WSW-populatie. WAA groep nv, als Wsw-uitvoeringsorganisatie voor, door en namens het Schap is met ingang van 1-1-2018 en blijft ook na 1-1-2023 als sociaal duurzaam detachingsbedrijf ingericht op de uitvoering van de WSW voor sec personen uit de doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de WSW).

De toekomstige uitdaging voor het Schap is het om koersvast op basis van een inclusieve en integrale benadering de regie, sturing, en administratieve ondersteuning te geven aan de deelnemende gemeenten met een adequaat toezicht op de uitvoering van de Wsw zoals dat vereist is om een rechtmatige en doelmatige operationele uitvoering van de Wsw door WAA groep nv te borgen. Het Schap stond en blijft onverminderd ook in de toekomst staan voor een uitvoering van een wettelijke regeling Wsw met de menselijke maat. Het belang van de mensen waar het om gaat En die op haar zijn aangewezen voor het hebben van passend werk, was, is en blijft het centrale thema. Want uiteindelijk gaat het daarom!

Financieel overall

De financiële exploitatie van het Schap sluit in 2024 met een overschot van € 60.000 waar een tekort voor 2024 van € 315.000 begroot was. Deze positieve afwijking in het reguliere ad € 375.000 is een gevolg van:

- Lagere personeelskosten Bestuur; door de vanaf 1-1-2023 veranderende afnemende operationele rol van het Schap in de gehele Wsw uitvoering, is de bestuurlijke cyclus anders en zijn ook de (bestuurlijke) secretariële werkzaamheden en kosten hiervoor verminderd ten opzichte van vorige jaren en lager dan begroot.
- Fors lagere rentelasten minus baten, enerzijds door een hogere uitzettingen in deposito's ed dan begroot a.g.v. een betere liquiditeitspositie en anderzijds door een hogere rentevergoeding via Rijksschatkist hierop dan begroot.
- Een fractioneel lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten.
- Lagere algemene kosten door een lagere inzet van m.n. externe ondersteuning en meer inzet van eigen personeel bij een vanaf 2023 maar eind 2024 nog steeds lopend algemeen boekonderzoek door de Belastingdienst.

Voorgesteld wordt om het overschot van 2024 toe te voegen aan de algemene reserve en in deze huidige onzekere tijden te reserveren als extra weerstandsvermogen, boven de minimale bestuurlijke norm hiervan van € 0,5 mio, voor benoemde risico's zoals die zijn opgenomen in de risicoparaagraaf maar ook voor mogelijke onvoorziene zaken die bv kunnen voortkomen uit het lopende fiscale boekonderzoek.

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het – voor en namens de deelnemende gemeenten – als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. Namens het Schap is en blijft, ook na verkoop van haar 100% deelneming hierin, WAA groep nv de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij vanaf 2023 geen aandeelhouder en direct toezichthouders meer bij WAA groep nv, maar blijven wel eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw en indirect toezicht houden op de contractuele en materiele uitvoering van de Wsw door WAA groep nv. De eigendomsverhoudingen en vorm resp. inhoud van toezicht op de Wsw door het schap bij WAA groep nv verandert met ingang van 2023, maar de uitvoeringsmodaliteit blijft overall derhalve gewoon van kracht.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is tot en met 2023 en blijft vanuit het going concern uitgangspunt ook daarna onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA-periodiek in een review door de deelnemende gemeenten en het Bestuur afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en de uitgangspunten en kaders hierbij, is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: Samen verbinden wij mensen. WAA, en in haar verlengde WAA groep als uitvoeringsorganisatie voor de Wsw, voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is als enige contractpartij voor het Schap dé professionele organisator van duurzaam werk voor niet beschutte SW-medewerkers van deelnemende gemeenten bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie moeten leiden tot een uitvoering van de Wsw waarin onderstaande strategische onderwerpen centraal staan en ook vanaf 2023 blijven staan:

- o realiseert voor haar niet beschutte SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij regionale profit en non- en not for profit organisaties en opdrachtgevers;
- o ambieert samen met haar SW-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde;
- o de uitvoeringsorganisatie is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin medewerkers ervoor gaan om duurzaam te werken en waar met plezier samengewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

- voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van WAA is de uitvoering van de Participatiewet -zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend.
- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het Niet beschutte deel van de Wsw is tot en met 31-12-2022 geheel in handen van WAA groep nv. Zij zijn tot en met die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'Niet beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van minimaal 30% van minimumloon of hoger. WAA groep nv kan zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
- de verantwoordelijkheid om operationeel uitvoering (van intake en begeleiding tot en met plaatsing) te geven aan de uitvoering van de Wsw voor het Niet-beschutte deel van de Wsw, ligt per 1 januari 2023 en tot en met 2032 geheel in handen van WAA groep nv als enige contractpartij en maatschappelijk partner hiervoor van het Schap. WAA groep nv was en blijft primair verantwoordelijk voor zowel het inhoudelijke werkgeverschap voeren voor deze Wsw groep als voor kwalitatief en kwantitatief voldoende aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Niet-Beschutte Wsw groep. WAA groep nv is vanaf 1-1-2023 (financieel) verantwoordelijk voor de volledige exploitatie resp. alle kosten en baten die samenhangen met het begeleiden en plaatsen van deze Wsw- medewerkers conform de door deelnemende gemeente, het schap en Wsw-wetgeving gestelde eisen. Het gaat dan om zgn. 'Niet-Beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van minimaal 30% en maximaal 80% van minimumloon. WAA groep nv kan zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.
- De deelnemende gemeenten zijn op basis van de bestuurlijke afspraken uit Samen Verder! vanaf 1-1-2023 direct zelf (financieel) volledig verantwoordelijk voor alle wettelijke (werkgevers)lasten die voortkomen uit uitvoering geven aan de wettelijke taak zijnde het bieden van formeel werkgeverschap resp. een arbeidsovereenkomst Wsw voor de doelgroep Niet Beschutte Wsw-medewerkers.
- Alle SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd.
- De gemeenten hebben het gehele materiele werkgeverschap incl. uitvoering geven aan begeleiden en plaatsen hiervan in een passende arbeidsomgeving voor de gehele groep Wsw Beschut vanaf 1-1-2018 op zich genomen. WAA groep nv treedt vanaf 1 januari 2018 maar ook na 2022 onveranderd voor deze groep als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening t.b.v. de Beschutte Groep Wsw aan de gemeente een marktconform tarief.
- Voor de Niet Beschutte Groep Wsw is en blijft WAA groep nv primair zelf materieel werkgever, ondanks het feit dat de werkgeverskosten na 2022 hiervoor volledig worden doorberekend aan en voor risico en rekening van de deelnemende gemeenten. De operationele kosten die samenhangen met uitvoering geven aan het plaatsen van de niet beschutte groep Wsw in een reguliere arbeidsomgeving zijn en blijven tot en met maar ook na 2022 en verder voor risico en rekening van WAA groep nv.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2023 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor de gehele groep Wsw-medewerkers, de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 tot en met 2022 werd in deze verdeelsleutel alleen met het aantal Niet Beschutte medewerkers gerekend. Vanaf 1-1-2023 word in deze verdeelsleutel alle SW-medewerkers gerekend, zowel beschut als Niet Beschut.

In verband met de Bestuurlijke, inhoudelijke en organisatorische veranderingen per 1-1-2023 treedt het Schap vanaf 1-1-2023 op als Shared Service Centre en centrale inkoop- en dienstverlenende organisatie t.b.v. de Wsw voor haar gemeenten en niet meer als centrale Wsw uitvoeringsorganisatie. Het Schap brengt met ingang van 2023 hiervoor aan de gemeente een vergoeding in rekening die in principe moet zorgen voor een sluitende exploitatie van het Schap resp. kostendekkend moet zijn. Eventuele overschotten resp. tekorten hierbij zullen ten gunste resp. ten laste van de algemene reserve van het schap komen. Overschotten resp. tekorten boven het minimale weerstandsvermogen van het schap ad € 0,5 mio, worden tijdelijk geparkeerd en zullen in volgende jaren door het schap worden ingezet als egalisatie voor een sluitende exploitatie. Het Schap had en heeft ook in de toekomst immers geen winstdoel.

Hangende de eventuele herpositionering van de andere SW-bedrijven in de regio, zal door de WAA (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking resp. (deel)integratie tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel steeds aan de orde en blijft ook toekomstig mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die niet of tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detachingsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WIN-WIN samenwerking. Maar ook verdergaande samenwerking t.a.v. het delen van backoffice activiteiten en resources is vanaf 2020 in gang gezet en zal, waar mogelijk en indien wederzijds tot een voordeel verder worden uitgebouwd.

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2024 is de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling niet gewijzigd ten opzichte van medio 2023.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Ten slotte: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord-Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2014 heeft het Rijk eerste en in de jaren daarna steeds volgende stappen gezet om het Wsw-deel in het participatiebudget jaarlijks te verlagen. Deze ontwikkeling heeft zich tot en met 2020 doorgezet. Vanaf 2021 heeft er geen expliciete verdere korting op de budgetten meer plaatsgevonden.

maar is een soort status quo optreden, waarbij het Rijk primair sec indexatie tegen LPO niveau op macroniveau toepast. En er zijn, mede door dreigementen van bestuurders van gemeenten via de VNG, vanaf 2020 t/m 2024 jaarlijks extra middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van de Wsw. Toch blijven gemeenten en uitvoeringsorganisaties onveranderd en terecht klagen over het te lage niveau van middelen die het Rijk jaarlijks beschikbaar stelt voor een passende en sluitende uitvoering van de Wsw resp. participatiewet overall. Derhalve is de verwachting dat zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties zich blijvend moeten op maken voor een situatie van een structureel te laag financieringsniveau door de rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg dan voor 2015 het geval is. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

1.1.6 Programma sociale werkvoorziening

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

1.1.6.1 Algemeen

Vanaf 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in de Participatiewet en is daarmee zowel inhoudelijk als financieel één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toeleidings-instrumenten binnen een groter en ontschot gemeentelijk budget, zijn in de nieuwe Participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden in de Participatiewet wettelijke kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

De verantwoordelijkheid voor het materieel werkgeverschap voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 op basis van een brede bestuurlijke besluitvorming niet meer bij het Schap resp. WAA Groep nv belegd, maar direct en volledig bij de deelnemende gemeenten zelf.

Nadrukelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2018 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 tot en met 2022 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in alle voorgaande jaren.

Voor de niet beschutte groep Wsw is de situatie miv 2023 veranderd ten opzichte van de jaren tm 2022. Niet meer WAA groep nv, en daarmee indirect het Schap, maar de deelnemende gemeenten zijn op basis van de bestuurlijke afspraken uit Samen Verder! vanaf 1-1-2023 direct zelf (financieel) volledig verantwoordelijk voor alle wettelijke (werkgevers)lasten die voortkomen uit uitvoering geven aan de wettelijke taak zijnde het bieden van formeel werkgeverschap resp. een arbeidsovereenkomst Wsw voor de doelgroep Niet Beschutte Wsw-medewerkers. WAA groep nv is als enige contractpartij en onder regie en toezicht van het Schap met ingang van 2023 alleen nog verantwoordelijkheid voor het operationeel uitvoering (van intake en begeleiding tot en met plaatsing) geven aan de Wsw voor het Niet-Beschutte deel van de Wsw. WAA groep nv was en blijft derhalve wel primair verantwoordelijk voor zowel het inhoudelijke werkgeverschap voeren voor deze Wsw groep als voor kwalitatief en kwantitatief voldoende aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Niet-Beschutte Wsw groep. WAA groep nv en daarmee de gemeente Venlo als vanaf 1-1-2023 de nieuwe en enige aandeelhouder van WAA groep nv, is vanaf 1-1-2023 (financieel) verantwoordelijk voor de volledige exploitatie resp. alle kosten en baten die samenhangen met het begeleiden en plaatsen van deze Wsw-medewerkers conform de door deelnemende gemeente, het Schap en Wsw-wetgeving gestelde eisen.

Nadrukelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2023 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA dat de financiële verantwoordelijkheden en de rol van het Schap vanaf 2023 sterk is veranderd ten opzichte van de jaren tot en met 2022; van een breed uitvoerend en risicodragend Shared Service Centre voor de integrale aansturing én uitvoering van de Wsw t/m 2022, naar een kleine publiekrechtelijke samenwerking van gemeenten en een organisatie die gezamenlijk namens haar deelnemende gemeenten de Wsw uitvoert en

administratie inkoopt bij WAA Groep nv, regie voert en toezicht houdt op de uitvoering van sec de Wsw regeling vanaf 2023.

Het Schap heeft vanuit haar rol en beperkte verantwoordelijkheden vanaf 2023 vanzelfsprekend ook een beperkte exploitatie vanaf 2023 dan in alle voorgaande jaren. Het Schap organiseert en regisseert vanaf dan nl. namens de deelnemende gemeenten sec de Wsw en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.1.6.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij de doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven of organisaties, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- binnen de zeer beperkte maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het totaal aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2024	2023	2022
Beginstand	493,7	537,1	572,5
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-2,0	-1,2	-1,4
Af: uitstroom overige	-30,6	-42,2	-34,0
Eindstand	461,1	493,7	537,1

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt, behoudens (naadloze) overnames a.g.v. verhuizingen en/of een aanpassing van werkuren voor zittende Wsw-ers, geen instroom (en ook geen uitbreiding van het aantal arbeidsjaren werkzaam binnen de Wsw) meer plaats.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling "van binnen naar buiten", rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte

Ultimo boekjaar 1)	2024	%	2023	%	2022	%	2021	%
- Begeleid werken	46	10	45	9	46	9	48	8
- (Indiv. en groeps-) detacheringen	236	50	250	51	273	51	283	49
- Werken op locatie	34	7	44	9	48	9	62	11
- Overige niet-beschut, incl. intern	9	2	7	1	8	1	7	2
Totaal	325	69	346	70	375	70	400	70
- Beschut werken	136	29	147	28	162	29	172	30
- Regeling Vervroegd Uitreken (RVU)	11	2	10	2	5	1	0	0
Totaal generaal	472	100	503	100	542	100	572	100

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie

Gemiddeld 1)	2024		2023		2022	
(Incl. Begeleid werken)	Fte	%	Fte	%	Fte	%
Licht	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Matig	442,1	91	473,0	91	505,6	91
Ernstig	45,9	9	48,4	9	52,4	9
Totaal	488,0	100	521,4	100	558,0	100

In het totaal is het aandeel van SW-ers met een ernstige mate van handicap over de jaren, met 9% van het totaal, zeer stabiel in aard en omvang.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie

Ultimo boekjaar 1)	2024		2023		2022	
(Incl. Begeleid werken)	Fte	%	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25 t/m 34 jaar	9,7	2,1	26,5	5,4	27,4	5,1
35 t/m 44 jaar	89,5	19,4	100,3	20,3	105,7	19,7
45 t/m 54 jaar	127,1	27,6	136,7	27,7	139,4	25,9
55 jaar en ouder	234,8	50,9	230,0	46,6	264,6	49,3
Totaal	461,1	100	493,7	100	537,1	100

Het percentage medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2024 wederom gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat geen sprake meer is van instroom bij WAA. De SW-Nederland vergrijst hierdoor jaar in jaar uit verder én in een jaarlijks oplopend tempo. Met ruim 88%(!) van de werknemers die 45+ zijn speelt vergrijzing een belangrijke rol bij WAA. Ook is zichtbaar dat in de oudste categorie het % daalt. Dit omdat veel ouderen t.g.v. een met het toenemen van de leeftijd door een oplopende mate van handicap moeilijker plaatsbaar worden resp. uit het arbeidsproces vallen.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente

Ultimo boekjaar 1)	2024		2023		2022	
(Incl. Begeleid werken)	Fte	%	Fte	%	Fte	%
Beesel	42,7	9,3	41,1	8,3	43,5	8,1
Bergen	58,4	12,7	63,6	12,9	69,5	12,9
Venlo	360,0	78,0	389,0	78,8	424,1	79,0
Totaal uit deelnemende gemeenten	461,1	100	493,7	100	537,1	100
Bij: niet deelnemende gemeenten	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Totaal generaal	461,1	100	493,7	100	537,1	100

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Beschut en Niet Beschut, incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2024 bedroeg 498,76 arbeidsjaren/SE. Dit is een afname met 34,7 SE (6,5%) t.o.v. 2023. In 2023 bedroeg de afname 7,1%.

Aantal Wsw'ers in arbeidsjaren/SE (gemiddeld):	2024	2023	2022
Werkelijk gerealiseerd in boekjaar:			
Beschut	152,29	165,26	176,90
Niet beschut	346,47	368,20	394,18
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap	498,76	533,46	571,08
-/- aandeel niet deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	498,76	533,46	571,08
Totaal taakstelling van deelnemende gemeenten	502,04	542,32	574,21
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	2,22	2,22	2,22
= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	499,82	540,10	571,99
Over(+) / onder (-) realisatie (A - B)	-1,06	-6,64	-0,91

Vanaf 2017 is **de werkgemeente** financieel verantwoordelijk om uitvoering te geven voor die Wsw'ers die onder haar vleugels en op haar "grondgebied" werkzaam zijn. Vanaf 2017 is hierdoor structureel niet meer sprake van een Wsw-bezetting uit zgn. niet-deelnemende gemeenten.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is er vanaf 2022 steeds sprake van onderrealisatie, waarbij wel behoorlijke verschillen zijn tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd, doch heeft zij zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw-bezetting, zowel totaal als per individuele gemeente.

Het totale ziekteverzuim Wsw van WAA (incl. beschut) is in 2024, o.a. als gevolg van vergrijzing en COVID-19, onveranderd hoog gebleven en zelfs gestegen in 2024 t.o.v. 2023 en wel naar ongeveer **18,5%**. De stijging is o.a. een gevolg van de oplopende vergrijzing binnen de Wsw.

1.1.6.3 Financieel beleid

Het jaar 2024 is afgesloten met een concernresultaat van **+ / + € 60.000**. Het resultaat is daarmee € 375.000 beter dan het begrote tekort van € 315.000. Dit m.n. als gevolg van lagere lasten door hogere rentebaten voor uitzettingen ad € 316.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het boekonderzoek door de belastingdienst en geen verdere kosten in 2024 voor het 'het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw';

In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten de energie-meerkosten compensatie van het Rijk over 2023 ad € 44.000, idem als vorige jaren vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA-groep nv vermeld.

Het overschot op de exploitatie van het Schap ad € 60.000 over 2024 wordt, aangevuld met € 256.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve, voor een totaalbedrag van € 316.000 conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve van het Schap.

1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van de gehele WAA entiteit is hierop gericht, waardoor geen sprake is van kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Derhalve is bij het Schap alleen sprake van overhead t.a.v. indirecte kosten.

T.a.v. vennootschapsbelasting (Vpb) is het Schap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit omdat het Schap geen onderneming voert zoals bedoeld in de Wet Vpb. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparagraaf 1.2.1.1 onderdeel 6. Fiscale risico's.

1.1.6.5 Wet open Overheid

De algemene gegevens van het Schap zijn openbaar en gepubliceerd via de link;
https://organisaties.overheid.nl/27320559/Werkvoorzieningschap_Venlo_en_omstreken/#adresgegevens.

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. Als onderdeel van rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

In dit kader publiceert het Schap altijd alle jaarrekeningen en primaire begrotingen via de internetsite <https://www.waagroep.nl/anbi>. Beleidsplannen e.d. worden vooraf opgenomen in de begrotingen en in de jaarrekeningen wordt achteraf verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan zowel in sociaal als financieel opzicht.

1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2024 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtname van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- de werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten wordt blijvend een substantieel bedrag apart geormerkt en apart gealloceerd om de volledige transitie van WAA vanaf 2018 en verder van een veelzijdig MKB-bedrijf naar een professioneel detachingsbedrijf voor primair Wsw'ers, mogelijk te maken. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen gebeurt, rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om jaarlijks de kosten voor gemeenten t.b.v. de uitvoering van de Wsw zo laag mogelijk te houden. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2022 is jaarlijks een tekortfinanciering voor gemeenten aan WAA geweest die past binnen dit kader. Vanaf 2023 worden de kosten van het Schap bij de gemeenten inclusief 21% omzetbelasting als Wsw-dienstverleningskosten direct in rekening gebracht tot een begroot kostendekkend niveau.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrappages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "handelt binnen vigerende wettelijke kaders én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd". Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten én integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van SiSa (single information, single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn (ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor) in 2022 wederom de van toepassing zijnde SiSa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

Het bestuur via onderstaande verklaring die integraal onderdeel is van deze jaarrekening, de accountant d.m.v. zijn controlerapportages en de Provincie Limburg middels hun toezicht geven aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de basis en primaire eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- de financiële rechtmatigheid wordt getoetst door kengetallen en door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde bestuurlijke en wettelijke regelingen vallen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc.
- de sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de (personele) eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.
- WAA richt zich vanaf 2014 sec op de uitvoering van de Wsw, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn tot en met 2022 onder aansturing van het Schap geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA Groep nv. Vanaf 2023 richt het Schap zich volledig en sec nog op de wettelijke Wsw uitvoering voor, door en namens haar deelnemende gemeenten. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA Groep nv tot en met 2022 gegenereerd zijn onder verantwoordelijkheid van het Schap en vanaf 2023 sec door het Schap, zijn geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er in het verleden en/of in de toekomst ooit sprake zijn van activiteiten die hieraan niet direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding tussen Wsw en overige activiteiten en tussen publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie.

Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen. De provincie heeft in 2024, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de wettelijke bepalingen en administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

Rechtmatigheidsverklaring Dagelijks Bestuur

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur aan in hoeverre de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, als mede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de primaire begroting en/of eventuele wijzigingen en Bestuurlijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat de begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in deze jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur vastgestelde normenkader voor het boekjaar van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in deze verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten in de primaire begroting inclusief mutaties in de reserves zijnde

voor het boekjaar 2024 een bedrag van € 485.000. Op basis van de definitieve jaarstukken bedraagt dit grensbedrag € 3.300.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er is geen sprake van geconstateerde afwijkingen. Mocht dat wel aan de orde zijn, dan zullen al deze afwijkingen in deze verklaring ge- en benoemd worden en zal het Dagelijks Bestuur in de paragraaf Bedrijfsvoering beschrijven en benoemen welke acties zij onderneemt om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het vrij beschikbare eigen vermogen wordt m.i.v. 2023 aangemerkt als weerstandvermogen voor sec het Schap.

Het huidige weerstandvermogen is als volgt:

x €1.000	31-12-2024	31-12-2023
WAA Venlo e.o.	1.222	906
Totaal	1.222	906

Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. Het bestuur heeft in 2020 en 2021, in afwachting van de nieuwe verkenningen rondom de koers van WAA en de mogelijke gevolgen hiervan op de exploitatie en het risicoprofiel van WAA, besloten uit voorzichtigheid een minimaal weerstandvermogen van € 0,5 mio voor het Schap te hanteren. Bij de 1^e begrotingswijziging 2024 heeft het Bestuur besloten het overschot uit 2024 eveneens vooralsnog aan te houden als aanvullend weerstandvermogen. Dit in het licht van de risico's en onzekerheden voor komende jaren zoals die per ultimo 2024 in beeld zijn. Eind 2024 voldoen de niveaus van weerstandvermogen aan de Bestuurlijk gestelde normen. De verwachting is dat in de huidige situatie en gedurende de transitieperiode het vermogensniveau voldoende is om de eerste risico's binnen WAA Venlo e.o. zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2024	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk 2024	1 ^e begrotingswijziging 2024	Werkelijk 2023
Netto schuldquote	-376%	-1789%	-990%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-376%	-1789%	-990%
Solvabiliteitsratio	28%	36%	38%
Structurele exploitatieruimte	7%	-185%	7%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote c.a. en de solvabiliteit nemen af in 2024 doordat het Schap jaarlijks aflost op dure, langlopende leningen (ten faveure van goedkopere, intra concern rekeningcourant financiering) en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels jaarlijks vrijvalt. Door het afbouwen van de bestemmingsreserves ten gunste van uitvoeringskosten maar tegelijkertijd ook het reserveren van overschotten op de exploitatie, worden de netto kosten in het Schap voor uitvoering van de Wsw voor gemeenten t.o.v. risico's en beschikbaar weerstandvermogen in het Schap in balans gebracht naar het beoogde en noodzakelijke niveau van en voor het op langere termijn kostendekkend opereren van het Schap zoals bestuurlijk beoogd.

1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2023 door de nieuwe organisatorische en Bestuurlijke constellatie fundamenteel anders van aard en omvang dan in vorige jaren. Daar waar tot en met 2022 het Schap als integraal uitvoerder van de Wsw en enig aandeelhouder van haar Wsw uitvoeringsorganisatie zowel direct als indirect risico's liep uit hoofde van uitvoering van de Wsw overall als uit het dagdagelijks plaatsen en begeleiden van mensen met een loonwaarde tot 80% in en onder reguliere marktsetting, daar kent het Schap vanaf 2023 alleen

nog als ambtelijk opdrachtgever namens haar deelnemende gemeenten indirecte risico's voor het door WAA groep nv laten uitvoeren van de Wsw onder haar eindverantwoordelijkheid en toezicht, en zijn de directe operationele en financiële risico's sterk beperkt tot en door de kleinere eigen financiële huishouding onder het gesternte van de nieuwe strategische werkelijkheid en met inachtneming van de nieuwe bestuurlijke, operationele en contractuele afspraken onder Samen Verder!.

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Ondanks dat WAA vanaf 2023 niet meer financieel verantwoordelijk is voor de concrete uitvoering van de Wsw, en de krimp van de uitvoeringsorganisatie WAA pas in de loop van 2025 zal worden getemperd door een in het proces Samen Verder al aangegeven gewenste verbreding van de doelgroep bij WAA Groep nv, blijft het Schap wel voor, door en namens de gemeenten bij gemeenschappelijke regeling aangewezen samenwerkingsverband eindverantwoordelijk voor de integrale uitvoering van de Wsw. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen dat nodig is voor WAA groep nv om als aangewezen uitvoerder van deze taak dit kwalitatief en kwantitatief te kunnen blijven doen en duurzaam borgen, heeft dan wel vanaf 2023 geen direct maar wel een indirect effect op de exploitatie van WAA Venlo e.o. De mate waarin dit proces bij WAA groep nv slaagt is derhalve niet meer direct maar wel nog indirect een financieel risico voor WAA Venlo e.o. voor het geval de uitvoering niet kan (blijven) voldoen aan de vereiste minimum criteria van de Wsw.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

De nieuwe bestuurlijke constellatie van WAA vanaf 2023 heeft bij het Schap gezorgd voor een fundamentele wijziging in bestuurlijke taken en verantwoordelijkheid bij het Schap vanaf dat jaar. De taken die het Schap vanaf 2023 heeft in het hele proces van integrale uitvoering aan de Wsw, zijn hierbij beperkt tot regie en toezicht houden op de uitvoering van de Wsw door de individuele gemeenten t.b.v. Beschutte Groep Wsw) en WAA groep nv voor de niet Beschutte groep Wsw én het (laten) administreren en verantwoording afleggen aan zowel gemeenten als het Rijk (resp. Pantheia) hierover middels de maandelijkse prognose- en bezettingsstaten resp. periodieke wettelijke rapportages zoals b.v. SiSa etc. Deze nieuwe verantwoordelijkheden kunnen en zullen op termijn waarschijnlijk tot een andere invulling in vorm en inrichting van zowel administreren Wsw als in de governance en daarmee bestuurlijke constellatie bij het Schap zorgen. Vooralsnog is het nog niet zover en behoudens de veranderingen in financiële stromen en veranderingen die vanaf 2023 voortvloeien uit Samen Anders!, gaan de zaken ook in 2024 en volgende jaren going concern door en wordt vooralsnog geen veranderingen doorgevoerd in administratie voering van de Wsw én in de wijze en vorm van regie en toezicht houden op de uitvoering Wsw door het Schap. Maar het behoort zeker tot de mogelijkheden dat in de toekomst hierin aanpassingen komen.

- **Risico's uit hoofde van de WSW**

Met ingang van 2023 zijn de directe financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw niet meer van toepassing. Vanaf 1-1-2023 zijn de deelnemende gemeenten immers direct zélf financieel en volledig verantwoordelijk voor het totale subsidieresultaat Wsw (= werkgeverskosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage Wsw c.a.). En dan niet alleen zoals t/m 2022 voor sec de Beschutte Groep Wsw, maar vanaf 1-1-2023 voor de zgn. Gele (Beschutte) én Blauwe (Niet-Beschutte) Groep Wsw. Onveranderd daarbij is WAA Groep nv, en indirect daarmee de gemeente Venlo als nieuwe 100% eigenaar hiervan, en dus niet meer het Schap, volledig verantwoordelijk voor het operationele resultaat dat voortvloeit uit de plaatsing en begeleiding van Niet-Beschutte Wsw medewerkers. De rol van het Schap is daarmee definitief ook in financieel opzicht van een breed uitvoerend en risicodragend Shared Service Centre voor de integrale aansturing én uitvoering van de Wsw t/m 2022, naar een kleine publiekrechtelijke samenwerking van gemeenten en een organisatie die gezamenlijk namens haar deelnemende gemeenten de Wsw administratie inkoopt bij WAA Groep nv, regie voert en toezicht houdt op de uitvoering van sec de Wsw regeling vanaf 2023.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de

toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter omgekeerd zichtbaar: seniorenregelingen en RVU/FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd maar uitgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven en gemeenten, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de gemeenten zelf maar ook voor de bedrijfsvoering van WAA Groep nv en daarmee indirect voor de uitvoering van de Wsw waarvoor het Schap verantwoordelijk is en blijft.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de WSW uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd, formeel eerder is goedgekeurd en deze positie bij een fiscale controle in 2024 is bevestigd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de verdere toekomst zo blijft.

Medio 2023 is er o.b.v. van een aselechte steekproef door de belastingdienst een boekenonderzoek voor de omzetbelasting en loonheffing c.a. ingesteld bij zowel het Schap als WAA Groep nv c.s.. Dit onderzoek is eind 2024 afgerond met de conclusie dat WAA overall fiscaal in control en aan de maat is en er geen boetes en/of naheffingen aan de orde zijn over alle jaren tot en met 2024. Wel zijn er enkele voorlopige standpunten ingenomen door de Belastingdienst t.a.v. toekomstige btw heffingen bij WAA groep nv. De gesprekken hierover lopen begin 2025 nog en meer definitieve standpunten zullen naar waarschijnlijk pas medio 2025 komen. Alle punten raken het Schap nu niet, maar het is niet uit te sluiten dat toekomstige onderzoeken dit wel gaan doen.

Elke externe controle is voor WAA altijd een moment waarop de (interne) organisatie tegen het licht wordt gehouden en een kans voor WAA om zich (verder) te verbeteren. Edoch, elk zo'n onderzoek brengt altijd extra kosten met zich mee. En ondanks dat WAA altijd en overal op alle gebieden streeft naar conformiteit aan alle wet- en regelgevingen en naar eer en geweten acteert en handelt, worden er bij WAA ook dagelijks menselijke fouten gemaakt. De kosten en risico's die hierbij horen, kunnen en worden in eerste instantie binnen WAA zelf afgedekt binnen het beschikbare exploitatieruimte en het weerstandsvermogen.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's majeure bijzondere externe ontwikkelingen ten aanzien van Rijksbijdrage WSW**

Ondanks dat COVID-19 tot en met 2022 wel een fors effect heeft gehad bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt gebleven. Het zelfde geldt grotendeels voor de globale effecten en naweeën van de oorlogen in de Oekraïne en Israël. Als gekeken wordt naar de periode vanaf 2023 en verder, ligt dit risico primair bij WAA Groep nv en indirect nog bij het Schap. En ondanks dat e.e.a. vanaf 2023 dan wel minder in directe financiële zin het Schap raakt, kan het wel van invloed zijn op de wijze waarop het Rijk daarop inspeelt met wettelijke maatregelen die zowel direct als indirect uitvoering van de Wsw en daarmee het toezicht c.a. hierop kunnen beïnvloeden.

1.2.1.2 Risico's in de uitvoering van de Wsw

- **Aanwijzing en uitvoering Wsw door WAA groep nv**

Door de verkoop van het volledige aandelenbelang per 1-1-2023 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Omdat het Schap tot en met 2032 WAA groep nv heeft aangewezen als enige uitvoerder voor, door en namens haar voor de Wsw, loopt het Schap indirect natuurlijk wel bedrijfsrisico's. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen van invloed zijn op de bedrijfsvoering van WAA groep nv en kunnen daarmee zowel in organisatie, aard en inhoud de uitvoering van de Wsw raken. Een uitvoering waar het Schap toezicht op moet houden omdat zij hiervoor eindverantwoordelijk is. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert. En vanaf 2023 heeft het Schap daar geen directe bemoeienis meer mee maar toch; continuïteit van WAA Groep nv is in de huidige contractrelatie en voor de uitvoering van de Wsw wel een direct issue voor het Schap. En daarmee is discontinuïteit van WAA groep nv een direct risico voor het Schap.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan hier voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu

eenmaal fouten. Vanuit die optiek is nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op versterking of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft geen kapitaalgoederen. Derhalve is geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.3 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurywet en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2024 voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

1^e kwartaal 2024

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
<i>ultimo januari</i>	4.669	8.560	3.891
<i>ultimo februari</i>	6.731	10.807	4.076
<i>ultimo maart</i>	7.074	11.112	4.038
(4) Gemiddelde van (3)			4.002
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
	Kasgeldlimiet (KGL)		40
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.962
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
	Begrotingstotaal 2024		485
	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		40

2^e kwartaal 2024

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	7.468	11.636	4.168
ultimo mei	8.371	12.532	4.161
ultimo juni	6.778	10.904	4.126
(4) Gemiddelde van (3)			4.152
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(6a) = (5>4)	Kasgeldlimiet (KGL)		40
(6b) = (4>5)	Ruimte onder de KGL		4.112
Berekening kasgeldlimiet (5)	Overschrijding van de KGL		
	Begrotingstotaal 2024		485
	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		40

3^e kwartaal 2024

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	8.409	12.448	4.039
ultimo augustus	7.038	11.072	4.034
ultimo september	7.923	11.720	3.797
(4) Gemiddelde van (3)			3.957
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(6a) = (5>4)	Kasgeldlimiet (KGL)		40
(6b) = (4>5)	Ruimte onder de KGL		3.917
Berekening kasgeldlimiet (5)	Overschrijding van de KGL		
	Begrotingstotaal 2024		485
	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		40

4^e kwartaal 2024

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	8.318	12.132	3.814
ultimo november	8.782	12.759	3.977
ultimo december	8.799	12.736	3.937
(4) Gemiddelde van (3)			3.909
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(6a) = (5>4)	Kasgeldlimiet (KGL)		40
(6b) = (4>5)	Ruimte onder de KGL		3.869
Berekening kasgeldlimiet (5)	Overschrijding van de KGL		
	Begrotingstotaal 2024		485
	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		40

Tot en met het vierde kwartaal van 2024 is er bij het Schap sprake van een aanzienlijk liquiditeitsoverschot en is er een forse ruimte onder de kasgeldlimiet.

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 2,00% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1 mio vanaf het 2^e halfjaar 2021. Het Schap heeft in 2024 geen geldmiddelen boven dit minimum aangehouden. Wij verwijzen naar de toelichting op de balans, onder post Liquide middelen.

Renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
(1)	Renteherziening	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	150	150	150	150
(3)	Renterisico	150	150	150	150
(4)	Renterisiconorm	102	97	22	39
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	0	0	0	0
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	48	53	128	111
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Totaal lasten boekjaar	510	485	110	193
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	102	97	22	39

Renteschema 2024

in €1.000

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	120
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	437
	Saldo rentelasten en rentebaten	-317
c1.	Doorbelaste rente naar de grondexploitatie	0
c2.	Doorbelaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-317

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Zo wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

1.2.4 Verbonden partijen

Het Schap is een Gemeenschappelijke Regeling die de Wsw uitvoert namens de hierin deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. WAA groep nv, gevestigd aan de Prinsessesingel 10 te Venlo, voert namens het Schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract, met een voorbehoud van behoud van de huidige organieke constellatie, loopt tot en met 31 december 2032. Er is geen vorm van deelneming c.a. van het Schap in enige organisatie er derhalve is er dus geen sprake van verbonden partijen voor Het Schap.

1.2.5 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

1.2.6 Bedrijfsvoering

1.2.6.1 Algemeen

Het Schap voert als Gemeenschappelijke Regeling, voor en namens de deelnemende gemeenten, de verplichtingen uit die voortvloeien uit de Participatiewet, nl. het onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het Schap heeft de bedrijfsvoering hiervan overgedragen aan haar dochteronderneming WAA groep nv. Daarom is binnen het Schap sec geen sprake van bedrijfsvoering.

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Zo wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

Investeringsbeleid

Zoals in 1.2.5 vermeld heeft het Schap in 2018 alle in haar bezit zijnde gronden verkocht, en heeft daarmee geen materiële activa meer. Wat betreft haar financiële vaste activa is het Schap vanaf 2004 zowel materieel als qua zeggenschap volledig en 100% eigenaar van de deelneming in WAA groep nv.

Organisatiestructuur en administratieve organisatie

Omdat het Schap de bedrijfsvoering aan haar dochteronderneming WAA groep nv heeft overgedragen is een minimale organisatiestructuur (met zoals al vermeld een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur) en administratieve organisatie. Dit kan, hangende het onderzoek Samen Verder!, veranderen als het Schap haar deelneming in WAA groep nv mogelijk zal vervreemden.

Personeelsbeleid

Het Schap heeft in materiële zin geen personeel in dienst. Derhalve is een personeelsbeleid niet van toepassing.

Informatisering en automatisering

Vanaf 2021 is de geautomatiseerde gegevensverwerking verder ingericht op het werken op afstand en flexibele werkplekken. Behoudens enkele ICT vervangingsinvesteringen zijn vanaf 2023 geen andere noemenswaardige investeringen gepland.

Kansen en bedreigingen

Een van de grootste bedreigingen voor het Schap is direct een krimp en de veroudering van de SW-bezetting. Hierdoor dient de organisatie mee te krimpen, waarbij tegen grenzen van economy of scale wordt aangelopen, hetgeen onevenredig hoge kosten met zich mee kan brengen voor zowel het Schap als haar deelnemende gemeenten. Deze krimp en haar negatieve gevolgen en wordt bij WAA groep nv vanaf 2023 deels opgevangen door het werken met andere doelgroepen van de Participatiewet. Dit biedt naar de toekomst voor WAA Groep nv kansen om geleidelijk toe te werken naar een nieuw ervenwicht om zo betaalbaarheid en daarmee continuïteit van dienstverlening voor het Schap ook voor de komende jaren te borgen.

Naast krimp voor de hele entiteit WAA is altijd een kans en bedreiging die voortvloeit uit het normale ondernemerschap bij WAA groep nv. Weliswaar is voor het Schap een zgn. secundaire zaak omdat ondernemerschap primair onderdeel is van de bedrijfsvoering van WAA groep nv, maar door de contractrelatie wel ook iets is dat het Schap, weliswaar indirect maar, wel degelijk raakt.

1.2.6.2 Rechtmatigheid

Zoals in de paragraaf Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid aangegeven, zullen in deze paragraaf alle items worden opgenomen en beschreven waar in het lopende boekjaar sprake is geweest van onregelmatigheden en/of majeure afwijkingen op het aspect rechtmatigheid en welke maatregelen en acties het Dagelijks Bestuur hierbij genomen heeft om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

voorkomen. In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt extra aandacht besteed aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

De omvang, aard en inhoud van deze criteria en bijbehorende materialiteitsgrenzen zijn nader uitgewerkt in het vigerende controleprotocol voor het onderhavige boekjaar zoals dat door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

In het boekjaar 2024 zijn er door het Dagelijks Bestuur geen onregelmatigheden en/of majeure afwijkingen vastgesteld t.a.v. rechtmatigheid, zoals bepaald in het vigerende controleprotocol 2024.

1.2.6.3 De oorlogen in Oekraïne en het Midden Oosten

Als nu per begin 2025 naar economische gevolgen van de conflicten in de Oekraïne en het Midden Oosten wordt gekeken, is de ervaring dat de gevolgen van beiden tot en met 2024 en de directe impact van deze crisis op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt zijn gebleven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten. En omdat het Schap met ingang van 2023 geen aandeelhouder meer is in WAA groep nv, zullen beide zaken de exploitatie van het Schap niet meer raken. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, echter een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

Door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én voor de komende jaren tot en met 2028 structureel een voldoende eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden, wordt voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van nu bekende crisissituaties zoals de oorlog in de Oekraïne en het Midden Oosten en de gevolgen hiervan, primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. En ondanks de forse impact die beide gebeurtenissen direct hebben op de balans en exploitatie van WAA Groep en indirect mogelijk voor WAA Venlo e.o., is de financiële en liquiditeitspositie van zowel het Schap als WAA Groep nv zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog hierdoor niet in gevaar is. Op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g.v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue. Waarvan acte!

In 2023 heeft het Rijk aangegeven een energie-meerkostencompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m het eerste kwartaal 2023. Via de rijksbijdrage Wsw is in € 44.000 aan subsidie verstrekt via gemeenten aan SW-bedrijven als overbrugging voor de gevolgen de energiecrisis op de bedrijfsvoering die een gevolg was van de oorlog in Oekraïne. Deze Rijkscompensatie is, in lijn met bestuurlijke besluitvorming uit 2020, in 2023 volledig doorbetaald aan WAA groep nv.

Dit zal, indien onverhoopt nog van toepassing, ook blijven gebeuren met eventuele compensaties in de toekomst voor bijdragen in de uitvoering van de Wsw a.g.v. eenmalige situaties die de gemeenten van het Rijk resp. het Schap ontvangen voor de uitvoering van de Wsw c.a. Hierdoor worden de gevolgen van niet structurele en/of majeure situaties op de bedrijfsvoering/exploitatie en de compensatie hierbij voor de Wsw uitvoering, binnen de WAA constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze bijdragen van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

2. Jaarrekening 2024

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Activa		
Vaste activa		
- Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen		
- Deelnemingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	0	0
- uitzettingen in Rijks Schatkist met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	12.723	8.748
- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële Instellingen	<u>0</u>	<u>11</u>
	12.723	8.759
Overige vorderingen en overlopende activa	70	146
Liquide middelen	13	35
Totaal	<u>12.806</u>	<u>8.940</u>

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	906	500
- Bestemmingsreserve	2.253	2.509
- Gerealiseerde resultaat	316	406
	<u>3.475</u>	<u>3.415</u>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	150	300
	<u>150</u>	<u>300</u>
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	9.161	5.213
	<u>9.161</u>	<u>5.213</u>
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	20	12
	<u>20</u>	<u>12</u>
Totaal	<u>12.806</u>	<u>8.940</u>
Bedrag aan borg- en garantstellingen	0	0

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Vergoeding DVO gemeenten	199	170	170	286
Diverse baten	0	0	0	44
Totale baten	199	170	170	330
Administratiekosten	72	78	78	71
Personeelskosten bestuur	23	25	11	15
Rentekosten minus – opbrengsten	19	-89	-317	-287
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	121	218	218	200
Frictiekosten bijdrage aan NV	112	115	56	113
Projectkosten bijdrage aan NV	0	0	0	0
Overige algemene kosten	163	138	64	81
Totale lasten	510	485	110	193
Exploitatieresultaat	-311	-315	60	137
Bijdrage aan WAA groep nv	0	0	0	-44
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Programma- /concernresultaat	-311	-315	60	93
Dekking programma- /concernresultaat:				
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal baten en lasten	-311	-315	60	93
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	112	115	56	113
Aanvullende onttrekking uit bestemmingsreserve	200	200	200	200
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	0	0	316	406

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Ten aanzien van de rechtmatigheid is het door het algemeen bestuur op 20 december 2023 vastgestelde normenkader van toepassing.

Balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Financiële vaste activa	Kapitaal- verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	0	0

WAA Venlo e.o. had tot 1 januari 2023 een 100%-belang in WAA groep nv te Venlo. Deze deelneming was gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. Deze deelneming is per 1 januari 2023 in zijn geheel verkocht aan de gemeente Venlo. WAA Venlo e.o. heeft in het verleden geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2024	2023
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	0	0
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	0
Totaal vorderingen op openbare lichamen	0	0
Uitzettingen in Rijksschatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	12.723	8.748
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	11
Totaal	12.723	8.759

De uitzetting met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar betreft een vrij opvraagbare (zonder voorwaarden) uitzetting bij Rijksschatkist.

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV.

Overige vorderingen en overlopende activa	2024	2023
Overlopende activa	70	146
Totaal	70	146

Dit betreft in 2025 ontvangen rentebaten over de uitzettingen bij Rijksschatkist in het 4^e kwartaal 2024 en terug te ontvangen btw per 31 december 2024 ad € 231.

Liquide middelen	2024	2023
Banksaldi	13	35
Totaal	13	35

De benutting van de ruimte voor Schatkistbankieren is in onderstaande tabel weergegeven:

Drempelbedrag (x € 1.000)	1000	1000	1000	1000
Verslagjaar 2024	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dag-basis buiten Rijksschatkist aangehouden middelen	37	12	25	7
Ruimte onder het drempelbedrag	963	988	975	993
Overschrijding van het drempelbedrag				

In 2024 zijn door het Schap direct en op dag-basis beschikbare kasmiddelen buiten de Rijksschatkist aangehouden om, conform de oproep van en gewenste beleid van het Rijk vanaf maart 2020 voor lagere overheden, kleinere leveranciers per ommegaande en direct te kunnen betalen om hun zo zoveel mogelijk tegemoet te komen.

Voor wat betreft financiële instrumenten en financieringsmiddelen waar conform de wet FIDO de bepalingen op van toepassing zijn, wordt verder verwezen naar de paragraaf Financiering.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2024	2023
Saldo per 1 januari	500	1.337
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	9.341
Bestemming resultaat vorig boekjaar	406	8.504
Saldo per 31 december	906	500

Conform de bestuurlijke besluitvorming bij de jaarrekening 2023 resp. 1^e begrotingswijziging 2024 is, in lijn met de afspraken bij en bepalingen in de Gemeenschappelijke regeling, het resultaat 2023 als beschikbare vrije eigen vermogen bovenop het bestuurlijk vastgestelde minimale weerstandsvermogen ad € 500.000 per 1 januari 2024 ad € 406.000, gereserveerd als aanvullend weerstandsvermogen voor onvoorziene omstandigheden in 2024 en volgende jaren.

Bestemmingsreserve

	2024	2023
Saldo per 1 januari	2.509	2.822
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van frictiekosten	-56	-113
- Bijdrage aan WAA groep nv inzake de dekking van geormerkte investerings- en projectlasten		0
- Vermindering als gevolg van niet benodigd budget voor frictiekosten c.a.	-200	-200
Saldo per 31 december	2.253	2.509

De bestemmingsreserve is gevormd op basis van bestuursbesluiten en is enerzijds ter dekking van frictie- en ombouwkosten in het kader van de strategische koerswijziging van WAA conform het strategische plan Samen Anders! vanaf 2014 en anderzijds ter dekking van afschrijvingskosten van in het verleden (t/m 2008) middels bestemmingsreserve gefinancierde activa.

De onttrekkingen in 2024 zijn ter dekking van kosten a.g.v. reorganisatie en frictie in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!". De onttrekkingen betreffen een door het Schap aan WAA groep nv betaalde vergoeding voor de feitelijke frictie- en/of afschrijvingskosten in enig jaar.

De vrijval in 2024 betreft dat deel van het bedrag dat meer was gereserveerd dan benodigd volgens een geactualiseerde berekening ultimo 2024 en dat, conform bestuursbesluit in december 2023, kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Het saldo van deze reserve ultimo 2024 is overigens ruim voldoende om naar verwachting alle toekomstige verplichtingen vanuit Samen Anders! te kunnen blijven voldoen.

Gerealiseerde resultaat

	2024	2023
Saldo per 1 januari	406	8.504
Toevoeging	316	406
Onttrekking	406	8.504
Saldo per 31 december	316	406

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2024	Rentelast begrotingsjaar
BNG	3,45	300		150	150	8
Totaal						

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2025 af te lossen bedrag is € 150.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2024	2023
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	8.801	4.653
Schulden aan openbare lichamen	360	560
Totaal overige schulden	9.161	5.213

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV. De schulden aan openbare lichamen betreffen schulden aan deelnemende gemeenten.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

	2024	2023
Transitorische rente	2	5
Nog te betalen bedragen	18	7
Totaal	20	12

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1 januari 2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv, voor rekening van WAA groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen

tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze arbeidsovereenkomsten. De Uitvoeringsovereenkomst is eind 2022 verlengd en heeft, onder voorwaarde onveranderde going concern in 2024, een looptijd t/m 2032.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2023 wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten gemaakt. De toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd. Zoals reeds aangegeven kent het Schap één programma zijnde de uitvoering Wsw. Alle baten en lasten van het Schap zijn dienstbaar aan dit ene programma. Derhalve wordt in dit kader de afwijking tussen begroting en realisatie binnen dit ene programma categoriaal toegelicht, en niet nader toebedeeld naar meerdere programma's. Gelet op het voordeel op de lasten t.o.v. de gewijzigde begroting 2024 van € 375.000 is sprake van begrotingsrechtmatigheid. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Afwijking
Administratiekosten	78	78	0
Personeelskosten bestuur	11	25	-14
Rentekosten minus -opbrengsten	-317	-89	-228
Kosten wachtlijstbeheer/indicatie	218	218	0
Frictiekosten bijdrage aan WAA groep nv	56	115	-59
Projectkosten bijdrage aan WAA groep nv	0	0	0
Overige algemene kosten	64	138	-74
Totale exploitatielasten	110	485	-375
Incidentele bijdrage aan WAA groep nv	0	0	0
Resultaat deelneming	0	0	0
Totaal lasten	110	485	-375

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen tussen begrotingen en realisatie 2024 en t.o.v. 2023 toegelicht en nader geanalyseerd.

Vergoeding DVO Gemeenten

	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Bijdrage gemeenten t.b.v. uitvoering Wsw o.b.v. DVO 2023-2032	199	170	170	286
Totaal	199	170	170	286

Onder de nieuwe financiële afspraken onder Samen Verder! worden vanaf 2023 de Wsw-uitvoeringskosten van het Schap direct bij de deelnemende gemeenten inclusief 21% omzetbelasting op basis van een uitvoeringsovereenkomst Wsw 2023-2032 als Wsw-dienstverleningskosten (DVO) in rekening gebracht tot een begroot netto-kostendekkend niveau.

Diverse baten

Dit betreft de in 2023 door het Rijk toegekende bijdrage ter compensatie van de meerkosten door de energiecrisis. Deze bate is van incidentele aard. De bijdrage is, conform bestuursbesluit, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Zie ook hieronder Bijdrage aan WAA groep nv.

Administratiekosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het gehele financiële en personele administratie conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

Personeelskosten bestuur

Ingehuurd personeel

Totaal

Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
23	25	11	15
23	25	11	15

Door de vanaf 1-1-2023 veranderende afnemende operationele rol van het Schap in de gehele Wsw uitvoering, is de bestuurlijke cyclus anders en zijn ook de (bestuurlijke) secretariële werkzaamheden en kosten hiervoor verminderd ten opzichte van vorige jaren en lager dan begroot.

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2024	M. van den Broek
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1129
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 10.780
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 10.780
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 26.307
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2024	€ 10.780
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2023	M. van den Broek
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1570
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€14.980
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€14.980
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€35.012
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2023	€14.980
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

pwc

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

	E. Boom
Functiegegevens	Bestuurder

	M.J.R Nijssen – van den Beucken
Functiegegevens	Bestuurder

	M.R.G. Buijsse
Functiegegevens	Bestuurder, tot en met 15-10-2024

	G.W. Bolle
Functiegegevens	Bestuurder, met ingang van 16-10-2024

Rentekosten minus – opbrengsten	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Rentekosten leningen o/g	8	8	8	13
Rentekosten rekening couranten c.a.	11	0	113	45
Renteopbrengsten	0	97	438	345
Totaal	19	-89	-317	-287

De rentekosten leningen o/g betreft rentevergoedingen aan banken die het Schap betaalt voor langlopende leningen. Ten opzichte van 2023 dalen deze rentekosten door reguliere aflossingen. De rentekosten rekeningcouranten betreft een marktconforme rentevergoedingen voor rekeningcourantschulden aan voormalige WAA-groepsmaatschappijen. De rentebaten betreft een ontvangen rentevergoeding in 2024 m.n. op de uitzettingen bij Rijksschatkist. Zowel de omvang van de uitzettingen als de ontvangen rente over uitzettingen bij Rijksschatkist zijn in 2024 aanzienlijk hoger dan begroot en hoger dan in 2023 het geval was.

Kosten wachtlijstbeheer/indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

De wachtlijst / (her)indicatiekosten ca waren in 2024 primair begroot op € 121.000 voor sec de Beschutte groep. Deze kosten zijn, nadat Samen Verder! definitief is doorgegaan in 2023, vanaf 2023 en verder aangevuld met deze kosten voor de groep Wsw Niet Beschut ad € 76.000. Deze aanvulling, die primair begroot was onder de algemene kosten (zie specificatie Overige algemene kosten), is vanaf de eerste begrotingswijziging 2024 structureel doorgevoerd o.b.v. de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2023-2032. Hierbij is dus in 2024 ten opzichte van de primaire begroting 2024 sprake van een verschuiving en geen afwijking.

Frictiekosten bijdrage aan NV

Dit betreft frictie- en ombouwkosten van WAA groep nv op basis van "Samen Anders!" die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve. Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Projectkosten bijdrage aan NV

Dit betreft door het Schap aan WAA groep nv vergoede afschrijvingskosten voor investeringen t/m 2014. Deze worden op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Kosten t.b.v. interne controle	37	43	43	39
Externe accountantskosten	18	18	18	15
Modernisering Wsw	0	0	0	26
Onvoorzien	22	15	0	0
Resultaten voorgaande boekjaren	0	0	2	0
Kosten wachtlijst/(her)Indicatie ca niet beschut / DVO aanvullend	76	0	0	0
Overige	10	62	1	1
Totaal	163	138	64	81

De onder Modernisering Wsw zijn kosten begroot en opgenomen voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten voor een herpositionering van WAA in het kader van het eerdergenoemde strategische project Samen Verder! Door een vertraging in dit project in 2024 én meer inzet van eigen mensen en geen inzet van externen in 2024, is fors bespaard hierop en zijn de uiteindelijke kosten lager dan begroot.

De overige kosten betreft vnl. een reservering voor advies- en onderzoekskosten die voortkomen uit het uitgebreide fiscale boekonderzoek dat in 2024 is uitgevoerd voor de hele WAA constellatie. Door capaciteitsproblemen bij de fiscus is een vertraging in de afwikkeling van dit onderzoek ontstaan in 2024. Hierdoor maar m.n. ook door meer interne inzet van eigen WAA-mensen bij de uitvoering van dit boekenonderzoek, was in 2024 uiteindelijk minder externe inhuur noodzakelijk dan begroot.

Bijdrage aan WAA groep nv

Dit betreft de door het Schap in 2023 ontvangen (zie Diverse baten) en, conform bestuursbesluit, volledig aan WAA groep nv doorbetaalde rijksbijdrage ter compensatie van de schade door de energiecrisis.

Resultaat deelnemingen

De deelneming van het Schap in WAA groep nv is per 1-1-2023 in zijn geheel verkocht aan de gemeente Venlo voor de intrinsieke waarde op 31-12-2023 zijnde € 2.500.000. WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

WAA Venlo e.o. heeft verder geen deelnemingen meer in enige andere organisatie.

Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw

In verband met de Bestuurlijke, inhoudelijke en organisatorische veranderingen per 1-1-2023 treedt het Schap vanaf 1-1-2023 op als shared service center en centrale inkoop- en dienstverlenende organisatie t.b.v. de Wsw voor haar gemeenten en niet meer als centrale Wsw uitvoeringsorganisatie. Het Schap brengt met ingang van 2023 hiervoor aan de gemeente een DVO-vergoeding in rekening voor identificatiedoeleinden

die in principe moet zorgen voor een sluitende exploitatie van het Schap resp. kostendekkend moet zijn. Eventuele overschotten resp. tekorten hierbij zullen ten gunste resp. ten laste van de algemene reserve van het schap komen. Overschotten resp. tekorten boven het minimale weerstandsvermogen van het schap ad € 0,5 mio, worden tijdelijk geparkeerd en zullen in volgende jaren door het Schap worden ingezet als egalisatie voor een sluitende exploitatie. Het Schap had en heeft ook in de toekomst immers geen winstdoel.

Zowel in 2023 als 2024 zijn de reguliere primaire en beschikbare secundaire dekkingsmiddelen van het Schap ruim voldoende om de jaarlijkse lasten van het Schap te dekken. Hierdoor is er geen aanvullende gemeentelijke bijdrage noodzakelijk.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er vinden bij het Schap geen directe structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Alle mutaties ten gunste of ten laste van reserves worden verantwoord via de Staat van baten en lasten.

2.3.4 Taakvelden

2.3.4.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Zo is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden gemeenten (in € 1.000)	Begroting 2024		Begroting na wijziging 2024		Realisatie 2024		Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		23		25		11		14
0.4 Overhead		235		216		142		74
0.5 Treasury		19	89	0	317	0	-228	0
0.8 Overige baten en lasten		112		115	0	56	0	59
0.10 Mutaties reserves	311		315		256		59	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	316	0	-316
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	199	121	170	218	170	218	0	0
Totaal generaal	510	510	574	574	743	743	-169	-169

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

De bestemmingsreserve frictiekosten is in 2015 gevormd door een eenmalige aanvullende gemeentelijke bijdrage aan het Schap. Alle gangbare frictiekosten die voortvloeien uit het strategische ombouwplan Samen Anders! uit dat jaar, worden vanaf 2015 gedekt door een bijdrage uit deze bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze bestemmingsreserve herijkt ten opzichte van alle vaste én latente verplichtingen uit dien hoofde. Tekorten worden dan per ommegaande aangevuld, primair uit het eigen vermogen van het Schap en secundair door deelnemende gemeenten. Overschotten vloeien als baten terug in de exploitatie ter mitigering van de

gemeentelijke (uitvoerings)kosten voor het Schap. Conform het BBV toezicht kader worden al deze posten als incidenteel aangemerkt.

Voor het overige zijn er in 2024 geen incidentele baten en lasten begroot en aan de orde die direct gerelateerd zijn aan het programma Wsw van het schap.

Incidentele baten en lasten (in € 1000)	Begroting 2024		Begroting na wijziging 2024		Realisatie 2024		Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2024	
	Baten	lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.10 Mutaties reserves	311	0	315	0	256	0	59	0
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Generaal	311	0	315	0	256	0	59	0

2.3.5 Overige gegevens

2.3.5.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn –indien van toepassing– in deze jaarrekening verwerkt. Dit geldt bijv. t.a.v. de conflicten tussen Rusland en Oekraïne en de oorlog in het Midden Oosten resp. Israël. De oorlog in Israël heeft meer gezorgd voor maatschappelijke onrust en zorgen voor de mensen aldaar. In economische zin zorgde de geopolitieke spanningen in de Oekraïne voor een ongekennde stijging van de energieprijzen en daarmee gepaard gaande forse stijging van de inflatie en rentestanden in 2022 en 2023 in Nederland. Inmiddels zijn ultimo 2024 de consumenten- en industriële inkoop- en afzetprijzen, renteniveaus en inflatie na 2023 weer teruggezaakt naar een meer normaal niveau, maar nog steeds aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren. De prijsstijgingen ca hebben gezorgd voor forse looneisen en daarmee aanzienlijk hogere loonkosten. Al met al zorgen deze fors hogere kosten voor druk op de Rijksbegroting en daarmee op de beschikbare Rijksmiddelen voor het sociale domein en op de exploitatie van heel veel organisaties.

Vanaf 2023 c.a. hebben bovenstaande zaken geen directe impact op Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o., aangezien de gemeenschappelijke regeling direct nauwelijks een relatie heeft met personen, bedrijven en andere organisaties dan haar deelnemende gemeenten resp. WAA groep nv.

Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2024, incl. voorhanden zijnde buffers in zowel weerstandsvermogen als (toekomstige) exploitatiebegrotingen voor mogelijke onvoorziene zaken zoals bijv. incidentele maatschappelijke calamiteiten resp. onverwachte exceptionele prijsstijgingen, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn, ondanks deze zaken, eind 2024 onveranderd geen continuïteits- en non going concern issues aan de orde. Maar nog los daarvan, verwacht het Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. überhaupt niet dat dit zal leiden tot voor haar onoverkomelijke financiële problemen, aangezien in artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken is bepaald dat tekorten en overschotten van Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. met de deelnemende gemeenten worden verrekend.

2.3.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een

drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 20 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.100. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er is geen sprake van geconstateerde afwijkingen.

3. Bijlagen

3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht

begrotingsevenwicht

Jaarrekening 2024

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	Primitieve begroting 2024			Gewijzigde begroting 2024			Realisatie 2024			Realisatie 2023		
	totaal	waarvan inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan inciden- teel	structu- reel
Lasten programma Wsw	510	112	398	485	115	370	110	56	54	193	113	80
Totaal lasten programma's	510	112	398	485	115	370	110	56	54	193	113	80
Baten programma Wsw	199	0	199	170	0	170	170	0	170	286	0	286
Totaal baten programma's	199	0	199	170	0	170	170	0	170	286	0	286
Saldo van baten en lasten programma's	-311	-112	-199	-315	-115	-200	60	-56	116	93	-113	206
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	44	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	44	0
baten algemeen dekkingsmiddel	0	112	-112	0	115	-115	0	56	-56	0	113	-113
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	44	0
Totaal baten diverse	0	112	-112	0	115	-115	0	56	-56	44	157	-113
Saldo van diverse	0	112	-112	0	115	-115	0	56	-56	0	113	-113
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-311	0	-311	-315	0	-315	60	0	60	93	0	93
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	311	311	0	315	315	0	256	256	0	313	313	0
Resultaat	0	311	-311	0	315	-315	316	256	60	406	313	93
Totaal structurele lasten			398			370			54			80
Totaal structurele baten			87			55			114			173
Structurele baten - structurele lasten			-311			-315			60			93

3.2 SiSa

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties				Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. Prinsessesingel 10 5911 HT Venlo	
Bijlage verantwoordingsinformatie 2024 naar analogie van artikel 3 van de Regeling							
SZW	G1B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen WSw voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren		
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1B / 04		
		1	0889 Beesel	44,56	6,27		
		2	0893 Bergen (L.)	62,30	2,39		
		3	0983 Venlo	391,90	37,86		
		4					

3.3 Kengetallen

	2024	2023	2022
Aantal Wsw'ers in SE (gemiddeld)			
Beschut (vanaf 2018 naar deelnemende gemeenten)	152,29	165,26	176,90
Niet beschut	346,47	368,20	394,20
Subtotaal	498,76	533,46	571,08
Af: waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
Resteert aantal deelnemende gemeenten	498,76	533,46	571,08
Taakstelling deelnemende gemeenten	502,04	542,32	574,21
Verloop Wsw in fte:			
Beginstand	493,7	537,1	572,5
Bij: instroom (vanaf 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-2,0	-1,2	-1,4
Af: uitstroom overige	-30,6	-42,2	-34,0
Eindstand	461,1	493,7	537,1
Waarvan duurzaam geplaatst	93%	95%	94%
Ziekteverzuim Wsw totaal (incl. beschut)	18,5%	16,8%	17,2%
Idem SW-landelijk	n.n.b.	16,3%	16,3%
Rijkssubsidie:			
Rijkssubsidie per SE in €	37.945	33.113	30.232
Reguliere Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in € exclusief eenmalige korting	n.v.t.	n.v.t.	31.259
Dekkingsgraad subsidie / uitv.- en plaats.kosten per	n.v.t.	n.v.t.	0,97
Subsidieratio (rijkssubsidie minus BW / loonkosten	n.v.t.	n.v.t.	0,93
Idem SW-landelijk	n.n.b.	0,96	0,96
Gemeentelijke tekortfinanciering:			
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE in €	n.v.t.	n.v.t.	1.522

3.4 Overzicht verdeling DVO vergoeding gemeenten 2024

De DVO vergoeding t.b.v. Wsw uitvoering voor de deelnemende gemeenten worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal inwoners en voor 75% o.b.v. aantal fulltime equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte) op peildatum 1-1 van het betreffende jaar. Onderstaand de gemeentelijke DVO vergoeding per gemeente voor 2024:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Totaal
Beesel	4.371,93	10.655,85	15.027,78
Bergen	4.291,97	16.010,39	20.302,36
Venlo	33.836,10	100.833,76	134.669,86
Totaal	42.500,00	127.500,00	170.000,00

3.5 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in paragraaf 1.1.6.3 is vermeld, zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd en negatieve exploitatieresultaten worden onttrokken aan het vrij beschikbaar eigen vermogen resp. weerstandvermogen. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het overschot (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2024 ad € 316.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Na verwerking van de resultaatbestemming 2024 van het Schap en WAA groep nv is de algemene reserve en daarmee het vrij beschikbare weerstandvermogen van het Schap € 1.222.000.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het dagelijks bestuuren algemeen bestuur van werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (e.o.)

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (e.o.) ('de Gemeenschappelijke Regeling') op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ('BBV').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (e.o.) gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- het overzicht van baten en lasten;
- de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ;
- de toelichting op de balans per 31 december 2024;
- de toelichting op het overzicht van baten en lasten ;
- de taakvelden; en
- de rechtmatigheidsverantwoording.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is het BBV.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 december 2023 en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (e.o.) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel belang' wordt toegelicht in de sectie 'Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening'.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de bij onze controle toegepaste materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €1.100, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €110 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen, of in het kader van SiSa of WNT, relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet ('de specifieke uitkeringen') rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen ('de SiSa-bijlage').

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstreking SiSa').

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling.
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol 2024 (inclusief normenkader);
- het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening; en voor
- een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 7 juli 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A.C.M. Kros RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (e.o.)

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 20-12-2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat
 - de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Ook het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijke Regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Gemeenschappelijke Regeling financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.